

Obdobie cez rok – 5. nedeľa B - Mk 1, 29-39

Uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy

Minulý týždeň nám evanjelista Marek priniesol správu o začiatku Ježišovho verejného života. Povedal nám, že v sobotu spolu so svojimi prvými štyrmi učeníkmi vošiel do synagógy a tam začal učiť. Avšak ako začal hovoriť, posadnutý muž začal kričať a vyhrážať sa. Jemu. Ježiš povedal: „Mlč, vyjdi z neho“ a diabol ním zatriasol a vyšiel. Nechal ho tichým a pokojným. Tvárou v tvár tejto skutočnosti všetci prítomní zostali ohromení a zvolali: "Hľa aké je to slovo, rozkazuje nečistým duchom a oni ho poslúchajú a odchádzajú preč."

Pochopili, že Ježišovo slovo nenecháva pokojnými démonov, ktorí sú v posadnutých ľuďoch. Kde je on, tam iní byť nemôžu. Démonmi, ako sme to už hovorili minulú nedeľu, nemáme na mysli diabla, ktorého vyhánajú exorcisti, nie! Máme na mysli všetky zlé sily, ktoré spôsobujú neľudské správanie: pýcha, závisť, žiarlivosť, pripútanosť k peniazom, ktorá vedie aj k zabíjaniu ľudí, zhýralosť ... to sú démoni, ktorí vedú k činom, ktoré nie sú hodné človeka.

Tam, kde prichádza Ježišovo slovo a jeho evanjelium, títo démoni odchádzajú! Konkrétne, keď Slovo evanjelia vstúpi do srdca, démoni tam už nemôžu viac zostať. Udalosť, ktorá sa stala v synagóge v Kafarnaume, je prvým znakom toho, čo Ježiš bude robiť počas celého svojho verejného života: svojím evanjeliom vyháňa démonov. To sa stalo na posvätnom mieste, na mieste modlitby. Avšak snáď Ježiš káže a vyháňa démonov iba na posvätných miestach? Počúvajte kam ide – stále v sobotný deň:

Keď Ježiš vyšiel z kafarnaumskej synagógy, vošiel s Jakubom a Jánom do Šimonovho a Ondrejovho domu.

V prvý deň Ježišovho verejného života sa stali niektoré udalosti, ktoré nám zachytáva evanjelista Marek. Aby sme pochopili posolstvo, ktoré chce oznámiť, je dôležité ísť nad rámec jednoduchého faktu. Koniec koncov, všetky uzdravenia, rovnako ako všetky gestá vykonané Ježišom, majú vždy symbolický význam; naznačujú, čo sa stane, keď Ježiš prichádza, kde prichádza jeho Slovo, jeho evanjelium ... nič nezostáva ako predtým. Budeme sa preto venovať niektorým detailom príbehu o uzdravení, ktoré nasleduje, pretože detaily majú svoj význam a zmysel.

Uzdravenie sa uskutočnilo na zvláštnom mieste, nie v hocakom dome, ale v dome Petra. Dom Petra má v evanjeliách symbolický význam: je to kresťanské spoločenstvo, je to Cirkev. Práve v tejto Cirkvi sa nachádza choroba, ktorú chce Ježiš vyliečiť! Nejde o to, že táto choroba je prítomná iba v kresťanskom spoločenstve. Nie! Choré je celé ľudstvo, avšak skôr ako Kristovo slovo začne byť hlásané mimo tohto domu tj. na

celom svete, tak je potrebné vyliečiť z choroby kresťanské spoločenstvo.

Počujme o akú chorobu ide:

Šimonova testiná ležala v horúčke. Hneď mu povedali o nej. Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala.

Počuli sme najkratšiu správu zo všetkých správ o Ježišových uzdravovaniach. Zdá sa, že je to iba taký jednoduchý, malý zázrak, ktorý akoby nemal žiadny význam ... nejde o div, ktorý by vzbudil úžas veľkého zástupu ľudí. Evanjelista avšak v tomto príbehu uvádza niektoré podrobnosti, ktoré samé o sebe nemajú žiadny význam, ak ich on približuje. Hoci on nebol pri tom, pretože svoje evanjelium napísal o 35 rokov neskôr, tak o nich hovorí a to znamená, že chce dať týmto detailom symbolickú hodnotu. Je to jeho pozvánka, ktorá nás núti čítať tento príbeh ako podobenstvo.

V prvom rade, kto je tým chorým človekom a kde sa nachádza? Chorý sa nachádza v dome Petra a je ňou žena. Ženou v Starom zákone bol celý Izrael; v Novom zákone sa ako žena predstavuje kresťanské spoločenstvo. Áno, rovnako ako Izrael, aj kresťanské spoločenstvo môže mať veľmi vážne ochorenie; môže mať horúčku.

V akom stave je táto žena? Je v posteli! Ten čo je v posteli, tak je zablokovaný, nevie sa pohnúť, nepracuje, nekoná, nikomu nepomáha, naopak je potrebné pomáhať jemu, obsluhovať ho. Jednoducho nie je tvorcom niečoho nového, nerobí nič veľké. Prečo je táto žena taká nemohúca? Pretože má horúčku! Poďme sa pozrieť na túto chorobu: čo spôsobuje, že sa nemôžem pohnúť a musím sa nechať obsluhovať? Je to chorý prejav nášho inštinktu, čo nás vedie k tomu, aby sme si „podrobili“ brata, aby sme ho ovládli. Potom už ja nemusím robiť nič, nič ma nezaujíma čo môže potrebovať, pretože myslím na seba, myslím na iba to, čo by mal druhý urobiť, ako by mi mal poslúžiť. Táto horúčka ťa vedie k presne opačnému správaniu, ako by malo byť vlastné Kristovmu učeníkovi. Je to horúčka, ktorá ťa znehybňuje, blokuje tvoju schopnosť milovať, teda - slúžiť tvojmu bratovi. Túto horúčku nájdeme priamo v Petrovom dome!

Oveľa neskôr v 9. kapitole Markovho evanjelia Ježiš opäť vstupuje spolu s učeníkmi „do domu“. Nie do hocakého domu, ale opäť do domu Petra. Keď tam prišli, tak hneď po príchode sa spýtal svojich učeníkov: „O čom ste sa cestou rozprávali?“ Mlčia, pretože sa zahanbili. Diskutovali totiž, kto je prvý medzi nimi, kto môže dominovať nad ostatnými a nechať sa inými obsluhovať. Toto je tá horúčka, ktorú chce Ježiš vyliečiť, predovšetkým medzi svojimi učeníkmi, skôr ako vylieči ostatných, musia sa nechať vyliečiť z tejto horúčky oni sami. To čo ich lieči, je Kristovo evanjelium!

Inštinktívne sa necháme obsluhovať a práve z tohto inštinktu pochádza všetko zlé na svete: krádeže, ohováranie, nespravodlivosť, zneužívanie a vojny ... všetko pochádza z tejto horúčky. Skúsme sa nad tým zamyslieť, uvedomiť si túto chorobu ... keď nás niekto zoznámi s priateľom, čo nám spontánne príde na myseľ? ... - Ktovie, možno mi môže byť raz užitočný, pretože je dobrý inštalatér; alebo informatik a čo ak budem potrebovať pomôcť niečo s počítačom? Toto je myšlienka, ktorá prichádza okamžite,

spontánne: Ako sa môžem nechať obslúžiť tým druhým. Ak ma naopak niekto predstaví človeku ktorý je v núdzi, pretože on vie, že ja mám možnosť a schopnosť pomôcť mu, čo mi príde spontánne? Čo urobím? Snažím sa uniknúť, samému sebe si poviem: Ale prečo je to adresované na mňa? Prečo práve teraz? ... Skús si položiť otázku: „Čo ťa spontánne napadne?“ Ak ťa spontánne napadne to, čím môžeš byť vďaka nemu obslúžený, tak máš horúčku. Ak ťa na druhej strane napadne: „Čo môžem urobiť pre tohto človeka, ktorý to zjavne potrebuje?“, si zdravý, si Božím dieťaťom. Pavol v liste Galaťanom (5, 13) hovorí: "slúžte si navzájom. Toto je celý Kristov zákon".

Teraz sa pozrime na to, kto sa z tejto horúčky môže vyliečiť a ako. Príbeh hovorí, že sú to učeníci, ktorí okamžite hovoria Ježišovi o tejto chorobe. Toto je prvé posolstvo, ktoré sa nás týka: chceš sa zotaviť z tejto horúčky? Povedz o nej Ježišovi. Predstav ju jeho evanjeliu, pretože práve jeho evanjelium lieči tvoje choroby! Buď opatrný komu o nej hovoríš. Môžeš ju totiž predstaviť aj tomu, kto ťa z tejto choroby nevie vyliečiť, ba naopak namiesto toho, aby ťa vyliečil, Ti Tvoju chorobu ešte zhorší.

Skutočnosť, že učeníci povedia o chorobe Ježišovi, má v sebe ešte jedno dôležité posolstvo: ako sa musí sám učeník pripraviť na liečenie tejto choroby, ktorá sa nachádza vo svete a v jeho bratoch. Pred tým ako budeš liečiť svojho brata, tak sa o tom porozprávaj s Ježišom, urob diagnostiku bratovej choroby spolu s ním, pretože inak, ak svoje úmysly nezosúladiš s Majstrovými myšlienkami, túto chorobu nevyliečiš, možno ju dokonca zhoršíš.

A teraz si všimnime gestá, ktorými Ježiš lieči chorých. Všimnime sme si, že nehovorí žiadne slovo, hovorí gestami, pretože celá osoba Ježiša je Slovo, on hovorí o Bohu a o tom, čo on robí. Veľmi dobre to vidno voči tým, ktorí sa k nemu priblížia, tým, ktorých pohladí, ktorých objíme, ktorých pobožká... všetko v ňom hovorí k nám!

Prvé gesto, ktoré Ježiš urobí: priblíži sa k chorému človeku. Ježiš sa neodvracia, nebojí sa, nevzdiali sa, nezačne nadávať na choroby ľudstva, na zlo sveta. Koľkokrát tak hovoríme dokonca my kresťania: pozri aká chorá spoločnosť, zhoršuje sa to, aká mládež to dorastá... hľadáme toho, kto za to môže. Povedzme, že ak nájdeme konkrétnu osobu, tak hovoríme, že od nej sa nezačne budovať nikdy nič dobré. Nemali by sme mať takého reči, mali by sme sa skloniť k jeho chorobe. Ľudstvo je choré, ale práve s takýmto ľudstvom sa Ježiš stretol. Nebál sa chorôb vo svete. Naozaj, nie je to naša dobrota, ktorá priťahuje Ježiša, ale naša potreba. On prišiel, aby vyliečil naše horúčky, kvôli ktorým nie sme schopní byť ľuďmi: teda milovať; čo znamená slúžiť. Poučenie pre učeníka: ten, kto prijal myšlienky a pochopil pocity Majstra, tak sa približuje k núdznym; stáva sa blízkym každému, kto sa ocitne v neľudských situáciách.

Druhé gesto: chytil ju za ruku a zdvihol. Nejedná sa banálnosť. Je to gesto, ktoré symbolizuje poskytnutie posily tomu, kto je slabý. Keď brat má ťažkosti, podaj mu ruku, skloň sa k nemu a postav ho späť na nohy. Grécke sloveso, ktoré evanjelista použil je „egairein“. V Novom zákone používa na označenie vzkriesenia, povstania zo

smrti, z podmienok ne-života. Kresťan je povolaný opakovať tieto Majstrove gestá, je povolaný vzkriesiť do nového života každého človeka, ktorý je v neľudských podmienkach.

A horúčka ju opustila. Príbehy o uzdravení, ktoré sa rozprávajú v evanjeliách, sa vždy končia ukázkou, že osoba bola uzdravená. Chromý si vezme posteľ a ide preč; slepec nás začína vidieť a povie: „Už vidím naozaj dobre, vidím ľudí, skôr ako som uvidel rozmaznané“; Jairusova dcéra začína jesť ... sú to znamenia, že vstali do nového života.

Hľa znamenie, že táto žena je uzdravená, je úplne zdravá: začína slúžiť, slúžila im ... nie je už viac obsluhovaná, ale ona začína slúžiť iným! Nový život sa prejavuje v službou a záujmom o potrebu brata, v otázke: „Čo môžem urobiť vo svojom okolí pre toho, kto potrebuje moju pomoc?“ Ak si uzdravený, tak to neznamená, že sa modlíš o pár modlitieb viac, ...- v poriadku môžeš sa pomodliť viac... ale, známku uzdravenia je, že začneš milovať. Teda si vzkriesený. Služba je charakteristickým znakom učeníka, toho, ktorý prišiel slúžiť, nie byť obsluhovaný.

Slovo, ktoré liečilo vo vnútri Petrovho domu, teraz vychádza z tohto domu a vo dverách čaká na toto slovo celé ľudstvo, ktoré je choré: chorí ľudia v meste, zastupujú chorých celého ľudstva. Oni teraz očakávajú, že Majster vyjde z týchto dverí, jeho Slovo, jeho evanjelium, ich uzdraví, pretože práve toto Slovo lieči zlo ľudstva. Ekonomika, ktorá má svoje zákony a mnohokrát sú to kruté zákony, ktoré neliečia ľudstvo, politika ktorá sa riadi svojimi vlastnými princípmi a sleduje záujmy obyvateľov národa a pritom vieme, čo už spôsobila naša choroba vo svete, aká je situácia, ktorú všetci zažívame. Nie je potrebné, aby nás na to upozorňovali ekológovia, všetci si všímame, ako sme svojím sebestvom zmenili svet, až tak, že už nemyslíme na ďalšie generácie. Hľa, toto ľudstvo očakáva, že z domu Petra vyjde Slovo, ktoré lieči horúčku, lebo to ona je zodpovedná všetky ťažkosti, všetky vojny. Podme si vypočúť, čo sa stane, keď Slovo vyjde z Petrovho domu:

Keď sa zvečerilo, po západe slnka, prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých zlými duchmi. A celé mesto sa zhromaždilo pri dverách. I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov a nedovolil im hovoriť, lebo ho poznali.

Prvý deň Ježišovho verejného života sa chýli ku koncu. V sobotu ľudia rešpektovali príkaz, ktorý zakazuje pohyb, prekladanie ťažkého nákladu, ošetrovanie chorých ... ale večerom sa začal prvý deň nového týždňa. Všetci sa začali hýbať, prichádzajú k dverám Petrovho domu, kde vedia, že je prítomný ten, kto dokáže každého uzdraviť. Tam prinášajú svojich chorých. Tento detail je dôležitý: chorí neprichádzajú sami, je tu niekto, kto ich privedie. Chorí sú prakticky vždy, privádzaní k Ježišovi niekým iným, kto si uvedomil, že je potrebné, aby sa jeho brat stretol so Slovom, ktoré uzdravuje všetky choroby. Možno až na malomocných, ktorých nespievajú nikto sprevádzať, pretože sú

nečistí, alebo ženu, ktorá bola chorá na krvotok - ona sama ide priamo k Ježišovi, alebo tiež žena z okolia Týru a Sidonu, pretože ona ako pohanka, nemohla byť niekým sprevádzaná za Ježišom. Títo „nečistí ľudia“ inštinktívne spontánne idú k Ježišovi sami, pretože vedia, že On ich prijme takých, akí sú. Ale ostatných chorých sprevádza vždy niekto, kto si uvedomil ich stav a privedie ich k tomu, kto ich môže skutočne vyliečiť. Je to evanjelium, je to Slovo, ktoré vychádza z Petrovho domu ...

Uzdravenie ľudstva sa však stalo až potom, ako sa v dome Petra stal zázrak uzdravenia z horúčky o ktorej sme už hovorili. Ježiš keď vyjde von, a potom uzdravuje všetkých ostatných. Nedovolí, aby o ňom hovorili démoni. Ako sme už hovorili, sú to všetky sily smrti, ktoré sú prítomné v človeku: inštinkty, ktoré nás odnášajú ďaleko od lásky. Prečo im nedovolil hovoriť? Pretože Ježiš je na začiatku zjavenia Boha a človeka podľa Boha. Jeho osoba by mohla byť nepochopená, pretože by ho ľudia mohli brať ako liečiteľa, či jedného z mnohých liečiteľov, alebo ako osobu, s ktorou je dobré byť priateľom, pretože sa zdá, že bude úspešným, že urobí ľudí šťastnými ... ale to by bolo nedorozumenie. Ježiš nedovolí nikomu hovoriť o ňom, až kým neodhalí svoju tvár definitívnym a jednoznačným spôsobom – a to sa stalo na kríži. Tam nám už odhalil všetko. Viac už o Božej láske a dokonalom človeku nemôže povedať. Nemôže viac byť povedané o tom ako miluje. Miluje až po odovzdanie celého seba. Kto to pochopil, môže o ňom hovoriť. Ale ak nevidíš až kam prišla jeho láska, tak je lepšie o Kristovi nehovoriť.

Takto sa skončil prvý deň, ktorý sv. Marek umiestnil na začiatok svojho evanjelia, pretože naznačuje, ako budú vyzeráť všetky dni Ježišovho verejného života. Nastáva noc, všetci idú odpočívať. Počujme, ako sa začína nasledujúci deň:

Včasnáno, hneď na úsvite, vstal a vyšiel von. Utiahol sa na pusté miesto a tam sa modlil. Šimon a tí, čo boli s ním, pobrali sa za ním. Keď ho našli, povedali mu: „Všetci ťa hľadajú.“ On im odvetil: „Poďme inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, veď na to som prišiel.“ A chodil po celej Galilei, kázal v ich synagógach a vyhánal zlých duchov.

Sv. Marek nám hovorí, ako Ježiš začínal svoje dni ... modlitbou! Modlitba nie je jednoduché gesto znamenia kríža, ktoré vidíme že urobia športovci pred štartom, alebo ktoré urobíme aj my pred začatím cesty, či práce ... Ak totiž nejde o poveru, tak je to pekné gesto, pretože nám pripomína, že sme Kristovými učeníkmi. Ranná modlitba znamená vidieť spolu s Pánom ten deň, ktorý nás čaká, ktorý začína. Znamená počúvať ho, ako by sme mali žiť tento deň a možno by sme mu mali povedať: „Dnes stretnem svojho šéfa, ktorý je neúctivý a vždy nervózny“ a potom budem od Pána počúvať, ako sa musím správať, ak chcem byť Kristovým učeníkom. Aj keď by mi inštinkt hovoril, že mu musím odpovedať škaredo, pretože si to zaslúži, musím počúvať to, čo mi hovorí Pán. Ak sa nemodlím, správam sa ako všetci ostatní, nie ako

Kristov učeník. Ak sa ráno modlím, počúvam Pána, ktorý mi hovorí, kto sú tí ľudia, ktorým som povolaný slúžiť a s akou dispozíciou k nim musím priblížiť. A nehovorte mi, že nepočujete slovo, ktorým Vám Pán hovorí, pretože ak ste jeho učeníci, ak poznáte jeho evanjelium, tak potom viete ako On rozmýšľa a keď mu predkladáte svoj problém, počujete, čo Vám hovorí. Ak sa naopak nemodlíš, ak sa celý deň necháme zamestnávať povinnosťami okolo ktorých sa točíme a točíme ako na kolotoči, tak s príchodom večera sme už vyčerpaní a prázdni. Možno sme si zarobili nejaké peniaze navyše, ale tieto peniaze „navyše“ potom použijeme na liečbu stresu a kúpu liekov.

Presne to sa stane Petrovi, ráno sa nemodlí, je rozrušený, je úzkostlivý, pretože keď odchádza z domu, keďže sa nemodlil, nájde pred svojimi dverami všetkých ľudí, ktorí očakávajú jeho službu. Očakávajú Ježiša, áno, čakajú na Slovo, ktoré uzdravuje ... ale Ježiš tam nie je. Preto Peter hovorí: *„Tak veľa treba urobiť, a ten, kto prácu vie urobiť, tak tu nie je, odišiel sa modliť...“* Peter ešte nie je vyliečený z choroby – z horúčky. Myslí si, že má k Ježiša k svojej dispozícii, že si ho môže prispôbiť svojim snom, ktoré sú snom o jeho moci ... Peter má teda ešte stále horúčku a z tohto dôvodu beží za Ježišom. Použitie grécke sloveso je „katadioco“, čo znamená „loviť, loviť“ človeka – to je to čo robí Peter, nemodlil sa, je rozrušený!

Toto je prvé nedorozumenie medzi Ježišom a jeho učeníkmi. Keď Peter nájde Ježiša, začne rozhovor výčitkou: *„Čo robíš - teraz, keď sa stávaš slávnym, tak zmizneš! A my, ktorí sme svoj život vložili do úspechu, pozri, ty ... odídeš!“* Je to choroba, ktorá stále existuje u toľkých kresťanov, ktorí by chceli mať Ježiša k dispozícii kvôli svojim projektom, snom a potrebám. *„Keď sme v núdzi, modlíme sa k Ježišovi a on musí tam byť“*. Takto to nefunguje. On nie je poslaný na to, aby robil to, čo chceme my. On nám svojím Slovom ukazuje, ako sme povolaní žiť ako učeníci, ako Božie deti.

Naše ľudské uvažovanie je také ako Petrovo: zastaviť sa, tešiť sa z úspechu, tešiť sa z prestíže ktorú získal aj on pred celým Kafarnaumom, pretože ľudia už vedia, že on nasleduje Majstra, ktorý lieči všetky choroby. Ježiš sa pozerá na službu človeka, každého človeka. Svetlo Slova, ktoré zachraňuje sa musí dostať ku každému človeku. Je to pozvanie, aby uvedomil si, že učeník má vybudovať nový svet, nesmie sa zastaviť iba na uspokojení z osobného úspechu, to nie je dôvod, prečo človek nasleduje Krista. Nasledujeme Krista a sme povolaní hlásať každému človeku to Slovo, ktoré má moc vyliečiť zo všetkých chorôb.

Zdroj: Fernando Armellini 5a Domenica del Tempo Ordinario anno B
https://www.youtube.com/watch?v=TFyXz0xnBdl&feature=emb_logo

Preklad: ThLic. Marek Iskra

Archív: <http://rodinabb.sk/liturgia-rodiny/>